

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 94/12
Λουξεμβούργο, 3 Ιουλίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-128/11
UsedSoft GmbH κατά Oracle International Corp.

**Δημιουργός λογισμικού δεν μπορεί να αντιταχθεί στη μεταπώληση
«μεταχειρισμένων» αδειών χρήσεως προγραμμάτων του που έχουν μεταφορτωθεί
από το Διαδίκτυο**

*Το αποκλειστικό δικαίωμα διανομής του αντιγράφου ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή
το οποίο καλύπτεται από τέτοια άδεια εξαντλείται με την πρώτη πώλησή του*

Η Oracle αναπτύσσει και πωλεί, χρησιμοποιώντας ιδίως τη δυνατότητα μεταφορτώσεως από το Διαδίκτυο, προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή τα οποία λειτουργούν βάσει του μοντέλου «πελάτη/διακομιστή». Ο πελάτης μεταφορτώνει απευθείας από τον ιστότοπο της Oracle στο Διαδίκτυο ένα αντίγραφο του προγράμματος στον υπολογιστή του. Το δικαίωμα χρήσεως ενός τέτοιου προγράμματος, το οποίο παρέχεται με τη σύναψη συμβάσεως παραχωρήσεως σχετικής άδειας, περιλαμβάνει το δικαίωμα μόνιμης αποθηκεύσεως αντιγράφου του εν λόγω προγράμματος σε διακομιστή και την παροχή προσβάσεως σε αυτό σε 25 χρήστες, οι οποίοι μπορούν να το μεταφορτώσουν στην κεντρική μνήμη του υπολογιστή τους. Οι συμβάσεις παραχωρήσεως άδειας προβλέπουν ότι ο πελάτης αποκτά ένα χρονικώς απεριόριστο, μη εκχωρήσιμο δικαίωμα χρήσεως προς εξυπηρέτηση της εσωτερικής λειτουργίας της επιχειρήσεώς του. Στο πλαίσιο συμβάσεως υποστηρίξεως λογισμικού παρέχεται επίσης η δυνατότητα μεταφορτώσεως από τον ιστότοπο της Oracle ενημερωμένων εκδόσεων του λογισμικού (updates) και προγραμμάτων για τη διόρθωση τυχόν σφαλμάτων (patches).

Η UsedSoft είναι γερμανική επιχείρηση η οποία εμπορεύεται άδειες που έχει αγοράσει από πελάτες της Oracle. Οι πελάτες της UsedSoft οι οποίοι δεν έχουν στην κατοχή τους το σχετικό πρόγραμμα της Oracle το μεταφορτώνουν, κατόπιν αποκτήσεως τέτοιας «μεταχειρισμένης» άδειας, απευθείας στον υπολογιστή τους από τον ιστότοπο της Oracle στο Διαδίκτυο. Οι πελάτες της UsedSoft οι οποίοι έχουν ήδη στη διάθεσή τους το πρόγραμμα μπορούν να αγοράσουν συμπληρωματικά μια ολόκληρη άδεια ή τμήμα αυτής για περισσότερους χρήστες. Στην τελευταία περίπτωση, οι πελάτες μεταφορτώνουν το λογισμικό στην κεντρική μνήμη των υπολογιστών εργασίας των πρόσθετων αυτών χρηστών.

Η Oracle άσκησε ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων αγωγή παραλείψεως κατά της UsedSoft. Το Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο, Γερμανία), το οποίο κλήθηκε να αποφανθεί επί της διαφοράς στον τελευταίο βαθμό, υπέβαλε στο Δικαστήριο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως για την ερμηνεία, εντός του προεκτεθέντος πλαισίου, της οδηγίας σχετικά με τη νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών¹.

Η οδηγία αυτή ορίζει ότι η πρώτη πώληση, εντός της Ένωσης, ενός αντιγράφου προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή από τον δικαιούχο του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ή με τη συγκατάθεσή του, εξαντλεί το δικαίωμα διανομής του αντιγράφου αυτού εντός της Ένωσης. Κατά συνέπεια, ο δικαιούχος, άπαξ και θέσει σε κυκλοφορία στο έδαφος ενός κράτους μέλους της Ένωσης αντίγραφο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, στερείται πλέον της δυνατότητας να επικαλεστεί το μονοπώλιο που έχει επί της εκμεταλλεύσεώς του προκειμένου να αντιταχθεί στη μεταπώληση του αντιγράφου αυτού. Εν προκειμένω, η Oracle υποστηρίζει όμως ότι η αρχή της αναλώσεως του δικαιώματος διανομής, την οποία προβλέπει η οδηγία, δεν έχει εφαρμογή επί των

¹ Οδηγία 2009/24/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, για τη νομική προστασία των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών (EE L 111, σ. 16).

αδειών χρήσεως προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή που έχουν μεταφορτωθεί από το Διαδίκτυο.

Με τη σημερινή του απόφαση το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η αρχή της αναλώσεως του δικαιώματος διανομής δεν εφαρμόζεται μόνον όταν ο δικαιούχος του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας θέτει σε κυκλοφορία αντίγραφα των προγραμμάτων του ενσωματωμένα σε υλικό φορέα δεδομένων (όπως CD-ROM ή DVD), αλλά και όταν τα πωλεί χρησιμοποιώντας τη δυνατότητα μεταφορτώσεώς τους από τον ιστότοπό του στο Διαδίκτυο.

Πράγματι, όταν ο δικαιούχος θέτει στη διάθεση του πελάτη του ένα αντίγραφο – είτε υλικό είτε άυλο – προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή και συνάπτει ταυτόχρονα με αυτόν, έναντι καταβολής τιμήματος, σύμβαση παραχωρήσεως άδειας με την οποία παρέχει στον πελάτη χρονικώς απεριόριστο δικαίωμα χρήσεως του συγκεκριμένου αντιγράφου, τότε ο δικαιούχος πωλεί το εν λόγω αντίγραφο, εξαντλώντας έτσι το αποκλειστικό του δικαίωμα διανομής. Συγκεκριμένα, η ως άνω συναλλαγή συνεπάγεται μεταβίβαση του δικαιώματος κυριότητας επί του αντιγράφου αυτού. Επομένως, **ακόμη και αν η σύμβαση παραχωρήσεως άδειας απαγορεύει την περαιτέρω μεταβίβαση, ο δικαιούχος του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας δεν μπορεί πλέον να αντιταχθεί στη μεταπώληση του συγκεκριμένου αντιγράφου.**

Το Δικαστήριο επισημαίνει ειδικότερα ότι τυχόν περιορισμός της εφαρμογής της αρχής της αναλώσεως του δικαιώματος διανομής μόνο στα αντίγραφα των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών τα οποία πωλούνται ενσωματωμένα σε υλικό φορέα δεδομένων θα παρείχε στον δικαιούχο τη δυνατότητα να ελέγχει τη μεταπώληση των αντιγράφων που έχουν μεταφορτωθεί από το Διαδίκτυο και να απαιτεί, επ' ευκαιρία κάθε μεταπώλησεως, νέα αμοιβή, μολονότι η πρώτη πώληση του συγκεκριμένου αντιγράφου θα του έχει ήδη εξασφαλίσει εύλογη αμοιβή. Ένας τέτοιος περιορισμός της μεταπώλησεως των αντιγράφων προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών που έχουν μεταφορτωθεί από το Διαδίκτυο θα έβαινε πέραν του μέτρου το οποίο είναι αναγκαίο προς διαφύλαξη του ειδικού αντικειμένου της επίμαχης διανοητικής ιδιοκτησίας.

Επιπλέον, το δικαίωμα διανομής αναλώνεται και στην περίπτωση αντιγράφου προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, στο οποίο γίνονται διορθώσεις και βελτιώσεις μέσω ενημερώσεων από τον δικαιούχο του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας. Πράγματι, ακόμη και στην περίπτωση που η σύμβαση υποστηρίξεως λογισμικού είναι ορισμένου χρόνου, οι λειτουργίες οι οποίες διορθώνονται, τροποποιούνται ή προστίθενται βάσει μιας τέτοιας συμβάσεως αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του αντιγράφου που μεταφορτώθηκε αρχικώς και μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον κάτοχό του χωρίς χρονικό περιορισμό.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει πάντως ότι έστω και αν η άδεια την οποία απέκτησε **ο πρώτος αγοραστής** καλύπτει έναν αριθμό χρηστών που υπερβαίνει τις ανάγκες της επιχειρήσεώς του, η ανάλωση του δικαιώματος διανομής **δεν** έχει ως συνέπεια να **μπορεί** ο εν λόγω αγοραστής **να κατατμήσει την ως άνω άδεια** και να μεταπωλήσει μόνον τμήμα αυτής.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει περαιτέρω ότι **ο αρχικός αγοραστής** που μεταπωλεί είτε υλικό είτε άυλο αντίγραφο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, σε σχέση με το οποίο το δικαίωμα διανομής που είχε ο δικαιούχος αναλώθηκε, **οφείλει να αχρηστεύσει κατά τη στιγμή της μεταπώλησεως το αντίγραφο που είχε μεταφορτώσει στον δικό του υπολογιστή.** Πράγματι, αν εξακολουθούσε να το χρησιμοποιεί θα προσέβαλλε το αποκλειστικό δικαίωμα αναπαραγωγής του προγράμματος, το οποίο ανήκει στον δικαιούχο του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας. Εν αντιθέσει προς το αποκλειστικό δικαίωμα διανομής, το αποκλειστικό δικαίωμα αναπαραγωγής δεν αναλώνεται με την πρώτη πώληση. Ωστόσο, η οδηγία επιτρέπει κάθε αναπαραγωγή η οποία είναι αναγκαία για την κατά προορισμό χρησιμοποίηση του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή από το πρόσωπο που το απέκτησε νομίμως. Τέτοιες πράξεις αναπαραγωγής δεν είναι δυνατό να απαγορευθούν συμβατικώς.

Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι κάθε μεταγενέστερος αγοραστής ενός αντιγράφου, σε σχέση με το οποίο το δικαίωμα διανομής που είχε ο δικαιούχος αναλώθηκε,

συνιστά πρόσωπο που το απέκτησε νομίμως υπό την ως άνω έννοια. Μπορεί, επομένως, να μεταφορτώνει στον υπολογιστή του το αντίγραφο που του πώλησε ο πρώτος αγοραστής. Η μεταφόρτωση αυτή πρέπει να θεωρείται αναπαραγωγή η οποία είναι αναγκαία για την κατά προορισμό χρησιμοποίηση του προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή από τον νέο αγοραστή του.

Συνεπώς ο νέος αγοραστής μιας άδειας χρήσεως, όπως είναι εν προκειμένω ο πελάτης της UsedSoft, μπορεί, ως πρόσωπο που απέκτησε νομίμως το διορθωμένο και ενημερωμένο αντίγραφο του οικείου προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, να το μεταφορτώσει από τον ιστότοπο του δικαιούχου στο Διαδίκτυο.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582